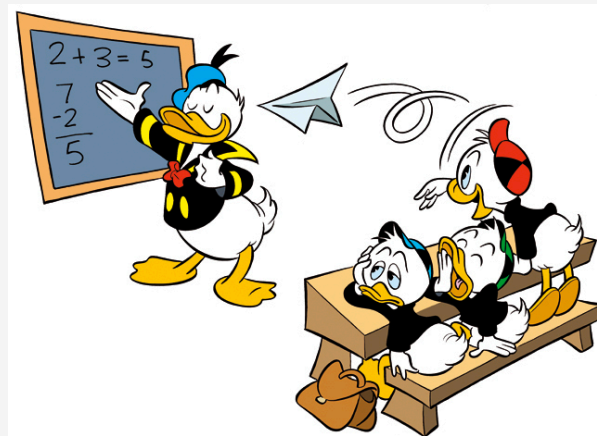

Opsista Riihimäki

14.8.2015, avaus

Juha Lahtinen
Learning Scoop

ovi lukossa.
opetus
käynnissä.

MITÄ OPETTAJAT TEKEVÄT
KESÄLOMALLA KUN SE ON
NIIN PITKÄ?

KUKA
MITÄKIN.

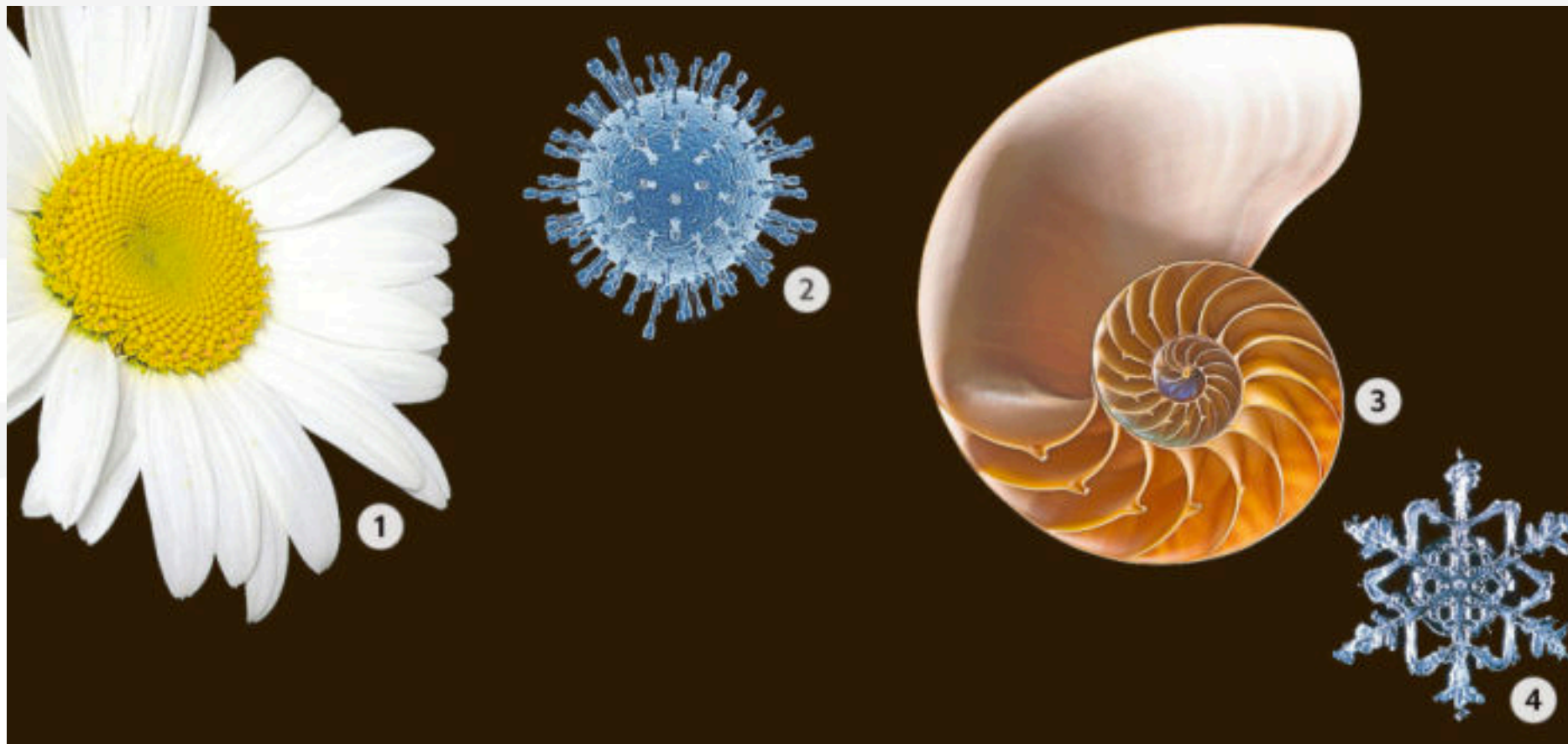
OSA SAA KRIISIAPUA JA
VERTAISTUKEA, JOILLEKIN
RIITTÄÄ TERAPIA.

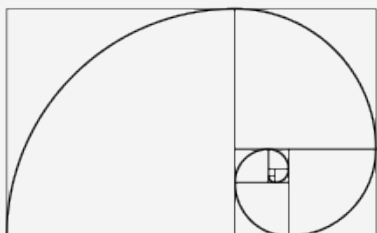
JOTKUT TOIPUVAT MAA-
SEUDUN RAUHASSA MISSÄ EI
OLE KOVIA ÄÄNIÄ EIKÄ
VÄRIVALOJA.

Logostamme

- Fibonaccin jono on kiinnostava sikäli, että sen kahden perättäisen luvun suhde lähestyy kultaista leikkausta.
- Koska Fibonacci-tyyppisesti eteneviä korkoa korolle-summautuvia prosesseja löytyy paljon biologisesta luonnosta, löytyy sieltä myös paljon kultaista leikkausta vastaavia suhteita. Monissa kukissa terälehtien määrä vastaa jotakin Fibonaccin lukujonon lukua.

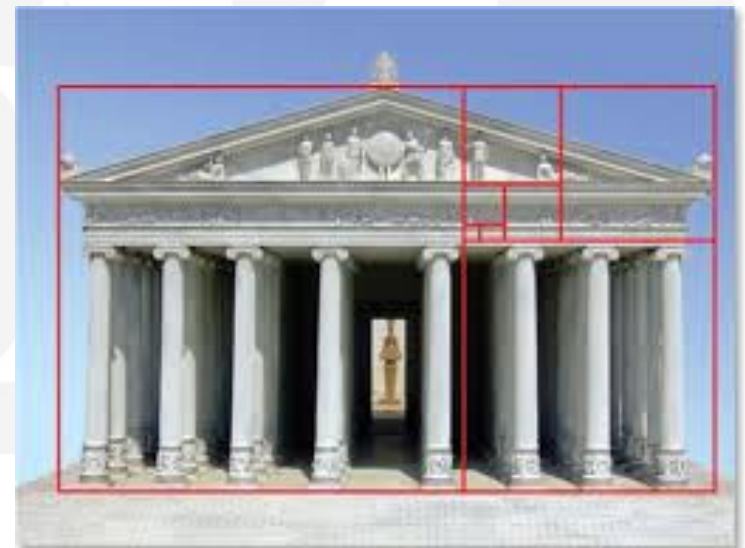
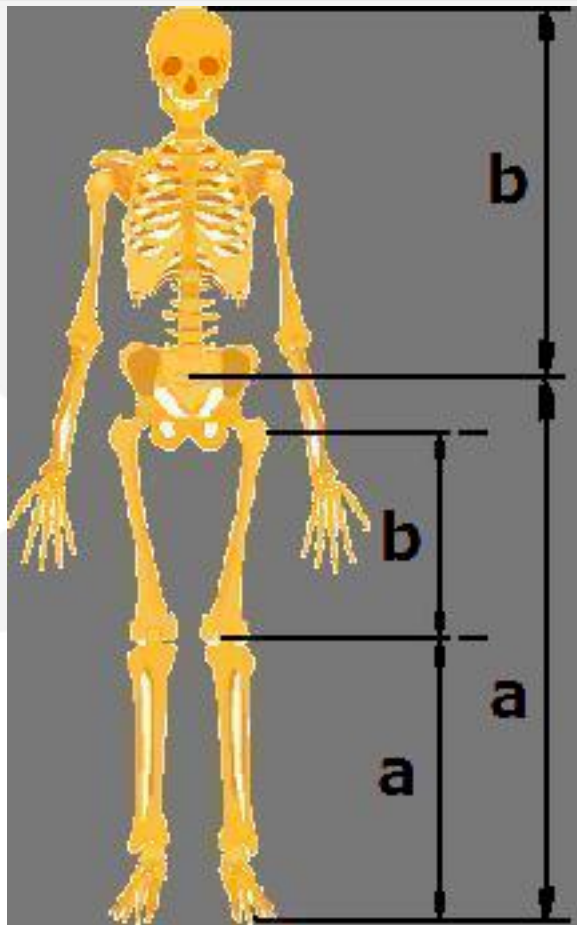

Leonardo Pisano tunnetaan paremmin lempinimellään Fibonacci. Hän oli Guilielmon poika ja kuului Bonaccin perheeseen. Fibonacci syntyi 1180 Italiassa, mutta sai koulutuksensa Pohjois-Afrikassa,

Eräs arabimatematikko opetti Fibonacciille matematiikkaa Bugiassa. Fibonacci oppi arabialaiset (hindulaiset) numerot ja lukujärjestelmän.

Fibonacci matkusteli laajalti isänsä kanssa. Matkoillaan hän havaitsi valtavia matemaattisten järjestelmien tuomia etuja joita käytettiin niissä maissa joissa hän kävi

Aluksi:

- Maila ja pallo maksavat yhteensä 1€ 10snt
- Maila maksaa tasan euron enemmän kuin pallo
- Paljonko pallo maksaa?

- Daniel Kahnemann

Olen tosi
innostunut
OPS:sta

Lava

Lapsellisesti
innostuneet

OPS
Muutosagentit

ikkuna

Ovi

En tunne
OPSia
lainkaan

Tunnen
OPS:n
hyvin

Kyyniset ja
kyllästyneet

Perusteisiin
pettyneet

Takaseinä

OPS ei
kiinnosta
minua
lainkaan

Ops-uudistuksen keskeisiä lähtökohtia

Pedagoginen uudistus

- Siirtyminen kysymyksestä MITÄ opitaan? Kysymykseen MITEN opitaan?
- Toimintakulttuuri, oppimisympäristöt, työtavat, tuki, oppimisen arviointi

Perusopetuksen eheyden vahvistaminen

- Laaja-alainen osaaminen, toimintakulttuurin linjaukset, vuosiluokkakokonaisuudet ja oppiaineiden yhteistyö

Toimintakulttuurin muutos

- Paikalliseen ops-työhön tilaa oman toiminnan pohdinnalle ja pedagogiselle keskustelulle

Ops työvälineenä

- Tavoitteena perusteiden tuottaminen verkkopalveluna sekä kansallisella että paikallisella tasolla (ePerusteet)

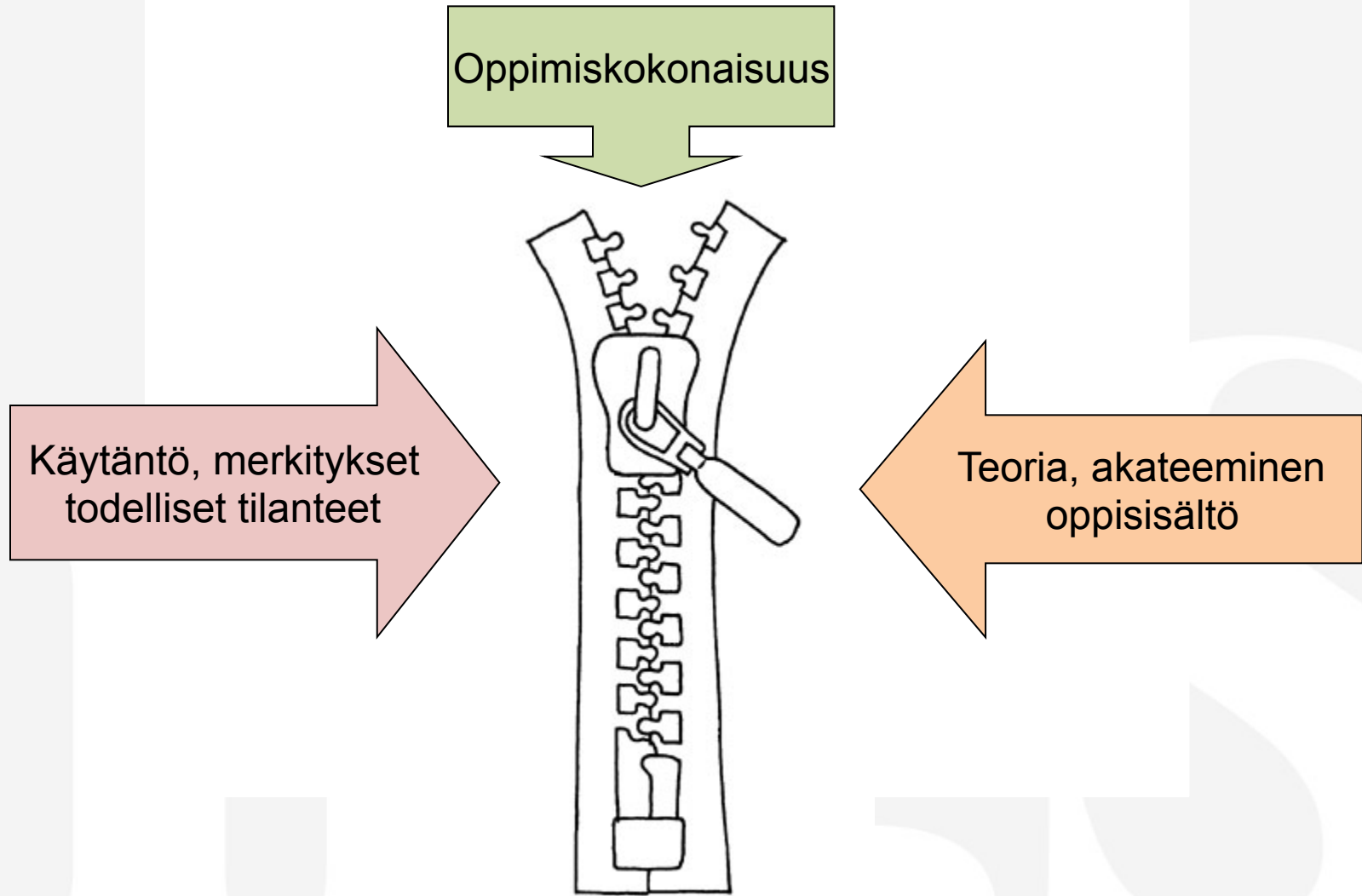
Monialaiset oppimiskokonaisuudet

- ◆ Suunnitellaan paikallisesti
- ◆ Rakentuvat oppiaineiden yhteistyönä
- ◆ Edistävät laaja-alaisen osaamisen kehittymistä
- ◆ Paikallisessa opetussuunnitelmassa tai vuosisuunnitelmassa päätetään monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteista, sisällöistä ja arviointikäytännöistä
- ◆ Tällöin tulee huolehtia siitä, että kaikkien oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa.

Nimityksiä ja termejä

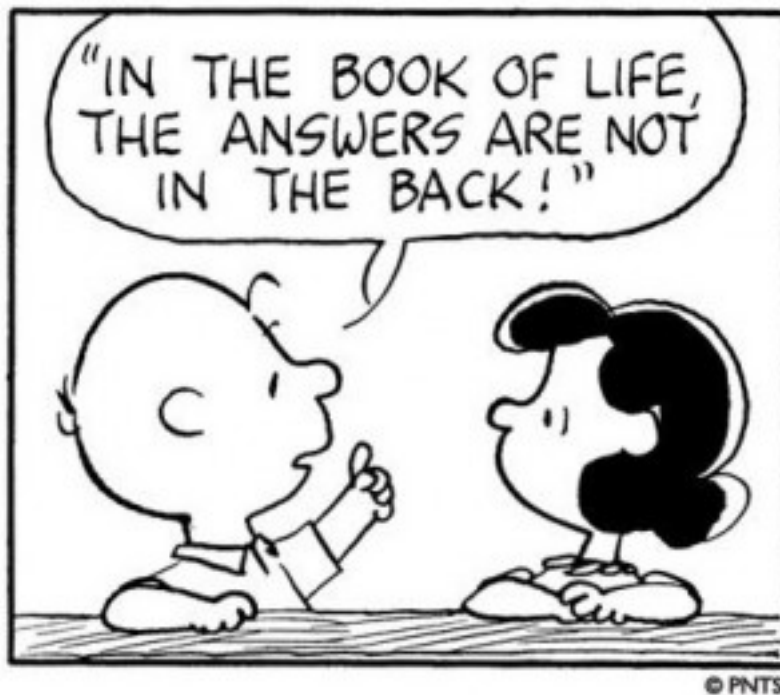
- ◆ Monialaiset kokonaisuudet
- ◆ Projektioppiminen
- ◆ Ilmiöpohjaisuus
- ◆ Tutkiva oppiminen
- ◆ Design-perusteinen oppiminen DOP
- ◆ Kokonaisopetus
- ◆ ...

Monialaiset oppimiskokonaisuudet teorian ja käytännön yhdistäjänä

The New Pedagogy Michael Fullan

Teachers are needed but it is a new role that is required—the teacher as change agent.

E-perusteet

- <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi>

Helpompi surffata – siinä riemu so far

Tiekartaa – huomattavasti hyviä ja jopa uuvuttavia kysymyksiä

<http://www.oph.fi/ops2016/tiekartta>

Lisää linkkejä.....

- <https://www.facebook.com/Ops2016?fref=nf>

Spray & Pray is not the Way

Tourist
Traveler
Or
Explorer?

Let me use yet another analogy. This one has to do with traveling. According to one author there are three ways to travel. First, the tourist on a tour that has already been pre planned and all you have to do is show up and be led. The second is the traveler who gathers up the guidebooks and based on the experience of others and plans out his trip along the same lines but makes it more flexible to fit his own timetable. In some cases he may even eliminate what doesn't interest him. The third kind is the explorer who dares to go into uncharted waters and with the help of guides discovers new things on his own. Frankly I'd rather be a traveler and explorer than a tourist. The same things happen in education.

TOURIST

Here is the Louvre. I shall guide you through the highlights.

TOURIST

This semester you are going to dissect a frog, read Shakespeare's Macbeth, study American history and learn algebra.

TRAVELER

Here is the Louvre. You can go through the rooms by yourself but be back to the bus at 3.

TRAVELER

Besides Macbeth here are some other plays of Shakespeare to read.

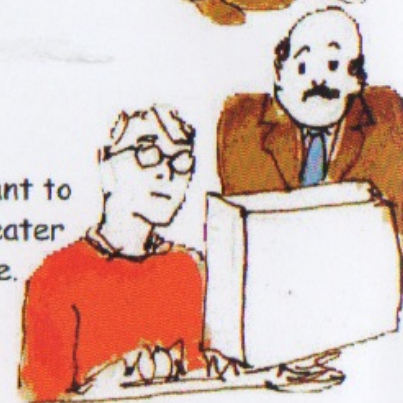
EXPLORER

I understand that there is a lovely castle in Vincennes. Let's take a look at it.

EXPLORER

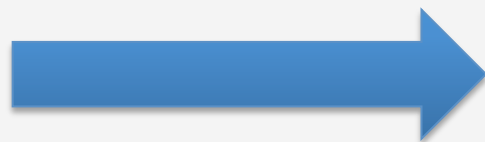
You know that I want to explore French theater particularly Moliere.

OPS ohjaa opettajan työtä

Uudistuksen ydin

Mitä?

Koulua tulee kehittää sekä kasvuyhteisönä että oppimisympäristönä

Miten?

Mitä?

Miten?

- Jos haluat vahvistaa uteliaisuutta, salli kyseleminen
- Jos haluat kehittää ongelmanratkaisutaitoa, kytke asiat tosielämän ongelmiin ja kannusta oppilaita etsimään ratkaisuja yhdessä
- Jos haluat edistää ymmärrystä, liitä eri oppiaineisiin kuuluvia asioita toisiinsa
- Jos haluat kasvattaa yhteiskuntaa rakentavia kansalaisia, edistä kaikkien mukanaoloa ja osallistumista, anna tilaisuuksia vaikuttaa ja edistä myönteistä - ei kielteistä - kriittistä ajattelua
- Jos haluat vahvistaa oppijan itsetuntoa ja oppimismotivaatiota, anna rakentavaa ja rehellistä palautetta. Älä koskaan nolaa oppijaa.

Pyörä on keksittävä aina uudelleen...

*“Itse luomiamme ongelmia emme voi ratkaista samalla ajattelulla, joka ne synnytti”
Albert Einstein*

← FUTURE

FUTURE →

FUTURE →

← FUTURE

Syntymävuosi		Kokemuksia määrittävät tekijät	
1924 – 1944	Hiljainen sukupolvi	Lama, sota, teollistuminen	
1945-1963	Suuret ikäluokat	Sodan jälkeinen aika Pula Kaupungistuminen Nuorisokulttuuri, vuosi 1968, Kuukävely 1969	Idealismi, valveutuneisuus, erinomaisuus, tehokkuus, nostalgia
1964 – 1979	X – sukupolvi	Jatkuva muutos Kylmä sota Rikkoutuneet perheet TV, tietokone	Arvot
1980 - 1994	Y – sukupolvi	Internet, kännykkä, 9/11, 24/7 yhteiskunta Globaalistuminen (väestöräjähdyt, köyhyys, kulkutaudit, ruokapula ympäristökysymykset, vesipula, saastuminen, kulkutaudit)	Omistautuminen Työ ennen huvia Laki ja järjestys
1995 - 2009	Z -sukupolvi	Älypuhelin, tabletti, internetpohjaiset pikaviestipalvelut (WhatsApp, Snapschat, Kik)	FOMO (fear of missing out) – vaille jäämisen pelko – jatkuva mobiili-vilkuilu

Tunnusomaista hiljaiselle Sukupolvelle, 1930 - 1944

- Omistautuminen
- Työ ennen huvia
- Sääntöjen noudattaminen
- Kova työ
- Laki ja järjestys
- Aseman kunnioittaminen
- Uhrautuminen
- Vaatimattomuus
- Kärsivällisyys
- Säästäväisyys
- Varovaisuus
- Riittämättömyys
- Sopusointu
- Ei ilmaise tunteitaan

Tunnusomaista suurille ikäluokille, 1945 - 1963

- Idealismi
- Imago
- Optimismi
- Tiimityö
- Henkilökohtainen kasvu
- Henkilökohtainen mielihyvä
- Ilmaisukyky
- Mediaälykäs
- Erinomaisuus
- Nuoruus
- Työ
- Osallistuminen
- Terveys/hyvinvointi
- Nostalgia

1964 - 1979

- Muutos, vaihtoehto
- Globaali tietoisuus
- Tekno-osaaminen
- Yksilöllisyys
- Elinikäinen oppiminen
- Välitön palkitseminen
- Erilaisuus
- Räätelöinti (kaikki muokattava asiakkaan tarpeisiin)
- Selviytyjiä
- Epämuodollisia
- Inisijöitä (whiners)
- Merkityksellisten kokemusten etsijöitä
- Käytännöllisiä
- Eivät pelkää epäonnistua
- Itseensä luottavia
- Ihmissuhteet ovat elintärkeitä, etenkin perhe

- Optimismi
- Varmuus
- Itseluottamus
- Median ja huvitusten yliannostus
- Street smart
- Erilaisuus
- Konservatiivisuus
- Verkostoituminen
- Saavutukset
- Halu kuulua johonkin
- Kärsimättömyys
- Moraali
- Naiivius
- Elämäntyylikeskeisyys
- Teknoälykkyys
- Maailmankansalaisuus
- Eettinen kuluttaminen
- Epämuodollisuus

Tunnusomaista Z – sukupolvelle

1995 - 2009

- Kaikki informaatio internetistä
  - Ei sanomalehtiä,
  - Eivät osta äänilevyjä
  - FOMO (fear of missing out) –
vaille jäämisen pelko – jatkuva
mobiilivilkkuilu
  - internetpohjaiset
pikaviestipalvelut (WhatsApp,
Snapschat, Kik)
  - Haluaa työllään muuttaa
maailmaa
  - Tutkinnot eivät niin tärkeitä
  - Haaveilevat tekevänsä
harrastuksesta ammatin
- Jos Z haaveilee tähteydestä
hänen ei tarvitse punastella
television kykykilpailuissa
Y –sukupolven tapaan vaan
hän laittaa taidokkaan
videon Youtubeen tai söpöjä
kuvia Instagram –palveluun
  - Juominen ei ole niin suurta
hupia kuin edeltäville
sukupolville ja Z:n mielestä
tupakoitsijat ovat luusereita

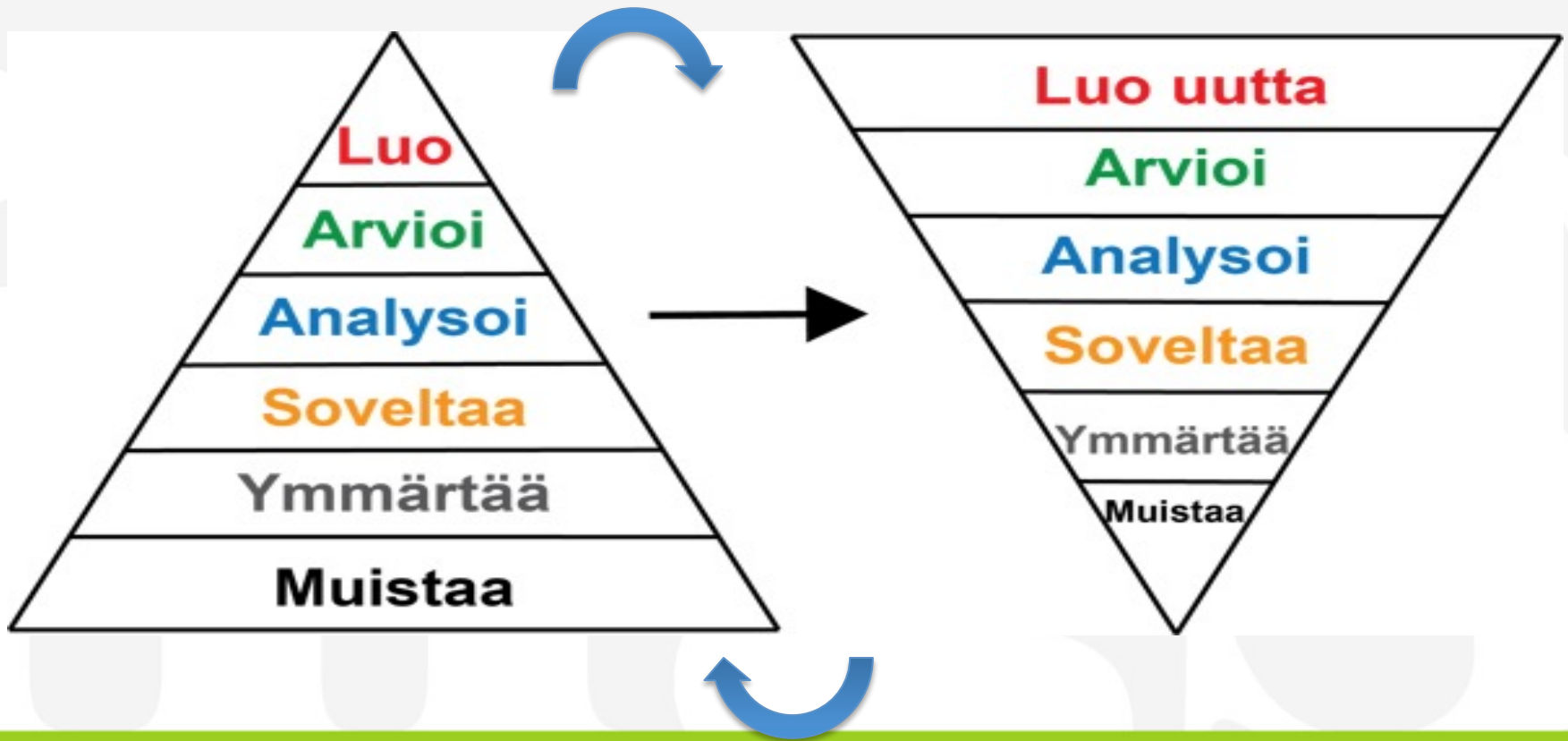
Avaintaitoja-kysely (n=7000)

otakantaa.fi – kyselyn satoa, Kirsti Lonka

1. vuorovaikutus- ja tunnetaidot 4881
2. ongelmaratkaisutaidot 4486
3. oppimistaidot eli oppimaan oppiminen 3822
4. aloitekyky ja yritteliäisyys 3776
5. vieraat kielet 3451
6. analyyttinen ja kriittinen ajattelu 3092
7. viestintä äidinkielellä 2735
8. digitaaliset taidot 2290
9. luovuus 2025
10. matemaattinen osaaminen 1802
11. perusosaaminen luonnontieteissä ja teknologiassa 1083
12. yhteiskunnallinen vaikuttaminen 1000

”Grounded theory”

Avainsanoja arvoihin (OPS2016)

- Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen
- Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia
- Kulttuurinen monimuotoisuus rikkautena
- Kestävän elämäntavan välttämättömyys
- **Mitä paikallisesti meillä?**

- HEI, SE HERISTÄÄ SORMEAA MEILLE.
SAITKO TALLENNETTUA KÄNNYKKÄÄN?
TAITAA OLLA TUTKINTAPYYNNÖN PAIKKA!

Millaiset rakenteet yhteisön kulttuuria luovat?

- vaikka rakenteet työssä määräytyvät OPS:ssa, budjetissa, laissa ja tuntikehyksessä, on yksilö kuitenkin se "älykäs itsensä johtaja" - siis hyvinvoinnin ja rikastavuuden ylläpitäjä.
- tarvitaan oman toiminnan johtamista vaikka tuntuisi siltä, että rakenteet pakottavat tekemään jopa liikaa.

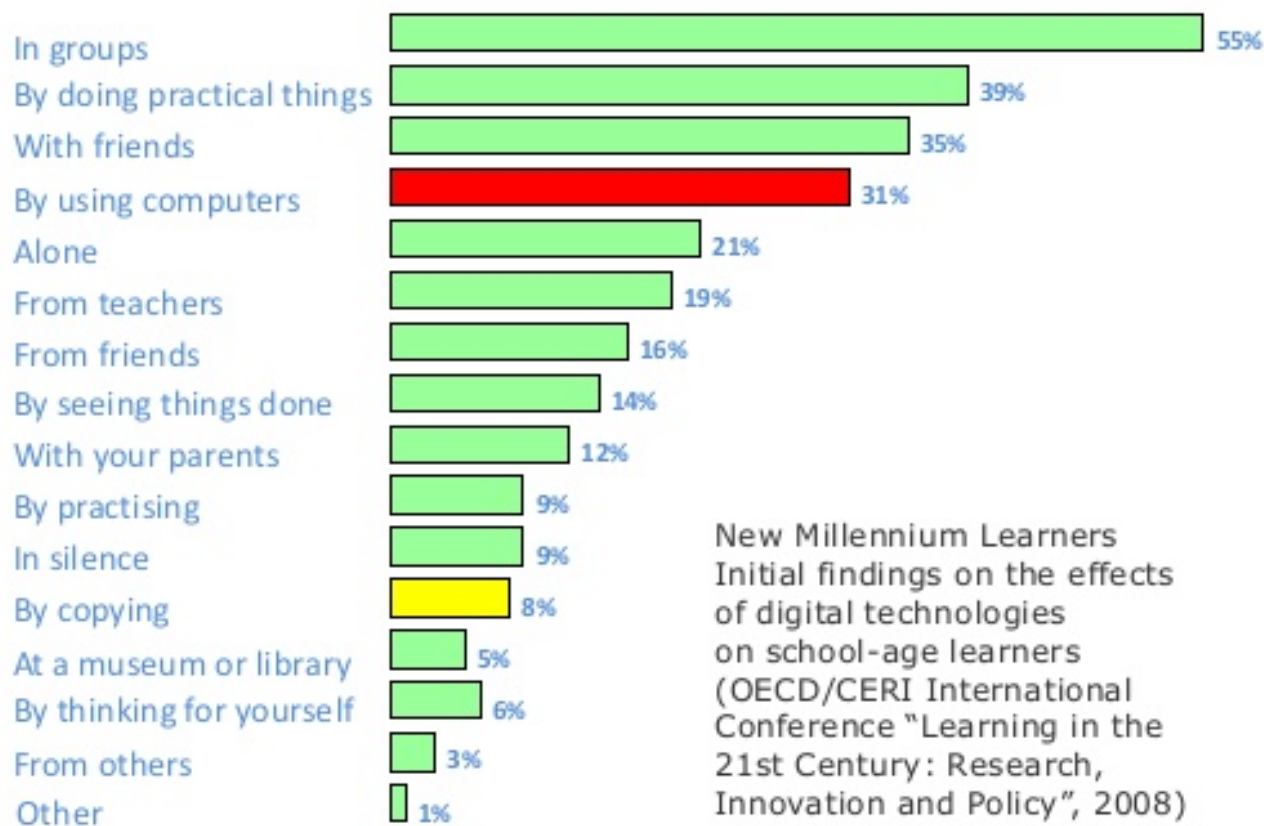

Mitkä ovat tärkeimpiä
seikkoja
opetussuunnitelman
perusteissa?

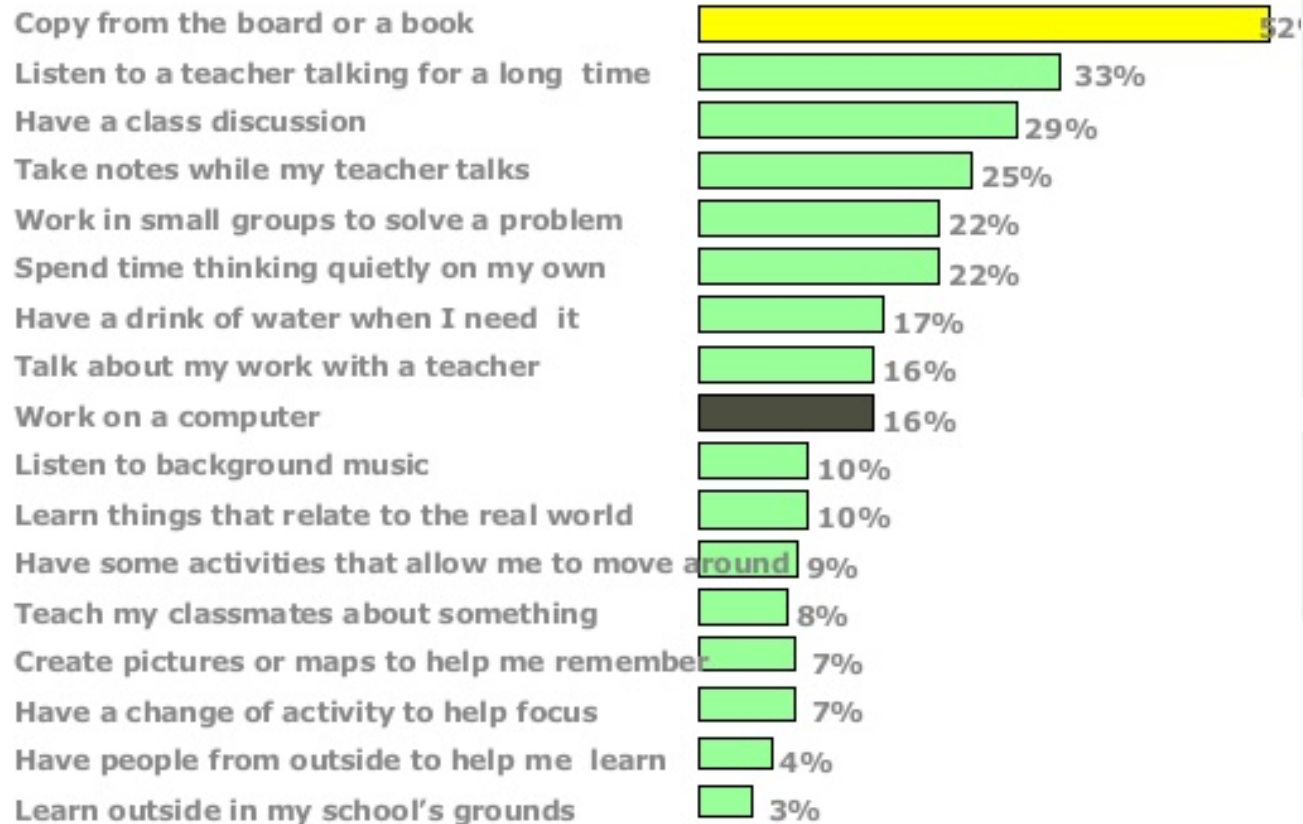
Miltä tuleva
koulu
näyttää?

Most preferred ways to learn

New Millennium Learners
Initial findings on the effects
of digital technologies
on school-age learners
(OECD/CERI International
Conference "Learning in the
21st Century: Research,
Innovation and Policy", 2008)

Common classroom activities

Mistä on esteettömät ja yhdenvertaiset oppimisympäristöt tehty?

Kohtaamismuistoja

Sitaatteja Leena Kaikkosen ja Ulla Sandströmin pro gradusta, Oulu

- ”Koulupäivä oli suuri seikkailu, jota en halunnut jättää kokematta” J. 45v.
- Kouluun tuli poika, joka oli 7 vuotta eikä osannut puhua. Opettaja opetti suusta-suuhun-menetelmällä hänet puhumaan. Pojasta tuli myöhemmin pappi, eikä hän koskaan unohda opettajaansa (R.78v)
- Ajattelin, että kun kasvan aikuiseksi, niin annan opettaja K.P.:tä selkään. Mutta onneksi kasvoin aikuiseksi ja jäi antamatta... (E.58v)
- ... jäi ikuinen inho kaikkea ohjattua liikuntaa kohtaan ja voimistelusalin tympeä haju saa minut edelleen lähes pahoinvoivaksi... (I, 44v)
- Hän kohteli meitä kaikkia samanarvoisina. Tietynlaisen tasa-arvoisen ihmisen kunnioittamisen periaatteen hän varmaan juurrutti omalla esimerkillään. (A. 55v)

Ajatelkaapa

- ”Tein kerran opettajalle nahkaisen pöllön. Hän oli siitä kiitollinen ja kerran hän oli laittanut minulle vastalahjaksi suklaalevyn. En ikinä unohda sitä, kun löysin sen pulpetistani. Pidin sen salaisuutena ja olin todella onnellinen.” (Mies 35v)
- ”Hän oli juuri sellainen kuin suojelusenkelin kuuluu olla.” (Nainen 38v)

Entä tämä?

- ”Olen itse sitä mieltä, että juuri tuo kyseinen opettaja vei minulta oppimisen kyvyn ja halun, teki minusta jännittäjän ja hävitti itsetuntoni.” (Nainen 33v)
- ”Joskus kannattaa antaa helmiä sioille. Englanti oli paras aineeni yo-kirjoituksissa. Vaikka alku oli hankala, ope ei nujertanut tai käyttänyt minua huonona esimerkkinä. Jos käyttäisin hattua, hän olisi aina vastaan tullessaan hatunnoston arvoinen.” (mies 30v)

Kaiken, mitä tarvitsen, olen oppinut päiväkodissa

Jaa kaikki.

Pelaa reilua peliä.

Älä lyö ihmisiä.

Pane tavarat aina takaisin sinne, mistä otit ne.

Siivoa omat sotkusi.

Älä ota tavaroita, jotka eivät ole sinun.

Pyydä anteeksi, kun loukkaat jotakuta.

Pese kätesi ennen kuin rupeat syömään.

Vedä vessa.

Pikkuleivät ja kylmä maito tekevät hyvää.

Elä tasapainoista elämää

- opi jotakin ja ajattele jotakin ja piirrä ja maalaa
ja laula ja tanssi ja leiki ja tee työtä vähän joka päivä.

Ota nokkaunet iltapäivisin.

Kun lähdet ulos maailmaan, varo liikennettä,
pidä toista kädestä ja pysyttele yhdessä muiden kanssa.

Tajua ihme.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

- <https://www.youtube.com/watch?v=dpHYeRxIqfw>

Esimerkkejä yläkouluikäisten itse laatimista monialaisia oppimiskokonaisuuksia hyödyntävästä opiskelusta

Pohdintatehtävä tauolla ja syömisen ohessa:

- Millaisen oppimiskokonaisuuden voisitte keksiä ympärillänne näkemistänne asioista
- Nimetkää oppimiskokonaisuutenne
- Mitä oppiaineita ko kokonaisuuteen sisältyy
- Miten tuota oppimiskokonaisuutta voitaisiin luovalla tavalla arvioida
- Millaisia mahdollisia haarautumia oppimiskokonaisuudestanne voisi lähteä luikertelemaan oppilaiden omien huomioiden mukaan

Mikä on peruskoulun tärkein tehtävä? - Oppilaat

- opiskelun pohjan muodostaminen, valmistaa tulevaan koulutukseen
- saada oppilas päättämään mitä haluaa tehdä isona
- oppia elämän perustaitoja, tarvittavia taitoja elämää varten
- tutustuttaa erilaisiin aloihin
- kerätä yleissivistystä

